

Kil-Nõmme alewiwalitsus.

Kil-Nõmme.

Haridusministeeriumi Teataja

AMETLIK AJAKIRI.

Ilmub tarviduse järgi, umbes 20 vihikut aastas. Toimetuse asukoht ja aadress:
Tallinn, Haridusministeerium (Tõnismägi 11). Telefon 453-49

Nr. 9.

9. aprillil 1937.

Nr. 9.

Pühade ja puhkepäevade seadus.

Noortekomiteede ülesanded, nende asutamise ja tegevuse alused.

Haridusmin. Koolivalitsuse 1937. a. 6. aprilli ringkiri nr. 321 keskkooli lõpetajate eksamite asjas.

Haridusmin. Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 23. märtsi ringkiri nr. 32594 üleriikliku emadepäeva pühitsemise ja lootusringide kevadpüha korraldamise asjas.

Haridusmin. Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 5. aprilli ringkiri nr. 316 kodukaunistamise asjas.

AMETLIK OSA.

Pühade ja puhkepäevade seadus.

RT 24 — 1937, 202.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 17. märtsil 1937.

I.

§ 1. Riiklikkudeks pühadeks ja puhkepäevadeks loetakse järgmised päevad:

1. uusaasta (1. jaanuar);
2. kolmekuningapäev (6. jaanuar);
3. iseseisvuspäev (24. veebruar);
4. palvapäev;
5. suur reede;
6. ülestõusmispühad, 3 päeva;
7. kevadepüha (1. mai);
8. taevaminemispüha (ristipäev);
9. nelipühad, 2 päeva;
10. võidupüha (23. juuni);
11. jaanipäev (24. juuni);
12. usupuhastuspüha (31. oktoober);
13. surnutepüha;
14. jõulupühad, 3 päeva.

§ 2. Töö lõpetatakse kell 12 päeval:

1. vaikselt laupäeval;
2. jõululaupäeval (24. detsembril);

3. vana-aastal (31. detsembril);
4. nelipüha laupäeval;
5. võidupüha laupäeval.

Käesolevas paragrahvis loetletud päevadel võib töö peale kella 12 jätkuda ainult neis käitistes, kus töötamine on lubatud pühadel ja pühapäevadel Tööstusettevõtete nädala puhkepäevade seaduse (RT 4 — 1926) § 4 põhjal ja tööde alal, mis nähtud ette sama seaduse § 6 põhjal koostatud nimekirjades. Nelipüha laupäeval ja võidupüha laupäeval võib töö jätkuda ka põllumajanduses.

Sotsiaalminister võib, kuulanud ära Kaubandus-Tööstuskoja ja Tööliskoja arvamuse, pikendada tööaega ka muude seltskondlikkudes huvides elanikkude tarviduste rahuldamiseks tehtavate tööde alal. Nende tööde nimekiri avaldatakse Riigi Teatajas.

§ 3. Töötamisekeeldu pühadel ja pühapäevadel reguleerivad eriseadused või nende põhjal antud määrused ja korraldused.

§ 4. Igasugused avalikud ettekanded, lõbustused ja rongkäigid on keelatud:

- 1) kogu päeva — palvapäeval, suurel reedel, surnutepühal ja 1. jõulupühal;
- 2) alates kella 18 — vaiksel laupäeval ja jõululaupäeval;
- 3) alates kella 23 — suurel neljapäeval;
- 4) kella $\frac{1}{2}$ 10 kuni 12 linnades kõigil pühapäevadel ja pühadel, välja arvatud kevadepüha (1. mai);
- 5) kella $\frac{1}{2}$ 11 kuni 13 maal ja alevites kõigil pühapäevadel ja pühadel, välja arvatud kevadepüha (1. mai).

Suurel neljapäeval on lubatud ainult tõsise sisuga avalikud ettekanded.

Erandeid käesoleva paragrahvi p. 4 ja 5 võib lubada Siseminister suuremate ülemaaliste pidustuste ja kokkutulekute puhul.

II.

Käesolev seadus hakkab kehtima avaldamisega. Selle kehtimahakkamisega kaotab kehtivuse Pühade ja puhkepäevade seadus (RT 105 — 1934).

Tallinnas, 17. märtsil 1937.

K. P ä t s

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

O. K a s k

Sotsiaalminister.

Noortekomiteede ülesanded, nende asutamise ja tegevuse alused.

RT 26 — 1937, 236.

Alus: Noorsoo organiseerimise seaduse (RT 82—1936) §§ 11 ja 12.

§ 1. Noorsoo organiseerimise edukamaks teostamiseks ja noorsoo-organisatsioonide tegevuse edendamiseks asutatakse kohtadel tarbe korral noortekomiteed.

§ 2. Noortekomiteed rajavad oma tegevuse Noorsoo organiseerimise seaduses (RT 82 — 1936) ettenähtud põhimõtetele ja Haridusministeeriumi poolt sama seaduse alusel antud määrustele ja juhenditele.

§ 3. Noortekomiteede ülesandeks on:

1) noorsoo tegevusaladesse puutuvate küsimuste arutamine ja selgitamine ning vastavate ettepanekute tegemine Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonnale;

2) noorsoo-organisatsioonide tegevuse soodustamine ja neile kaasaaitamine nii vaimse kui ka ainelise toetuse hankimisel;

3) tiheda koostöö saavutamise noorsoo organiseerimise alal kohtadel töötavate või toetavate asutiste ja organisatsioonide vahel nende tegevuskavade kokkukõlastamise teel;

4) noorsoo-organisatsioonide ühistele üritustele kaasaaitamine vajalikkude korraldustööde ja läbiviimise koordineerimisega.

§ 4. Noortekomiteede asutamise otsustab Haridusminister Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna noort juhataja ettepanekul. Noortekomiteed võidakse asutada maa- ja linnakoolivalitsuste juures, kusjuures nende komiteede tegevuspiirkondadeks on vastavate koolivalitsuste tegevuspiirkonnad.

§ 5. Noortekomitee koosseisu kuuluvad: kohaliku koolivalitsuse juhataja ja sekretär; kohalikud koolinõunikud; Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna kohalikke kaastöölisi sama osakonna määramisel; noorte kotkaste, kodutütarde, skautide ja gaidide kohalikkude malevate (ringkondade) vanemad või nende abid; Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonnas Noorsoo organiseerimise seaduse § 20 ettenähtud registrisse kantud iga keskorganisatsiooni kohapealsete noorsoo-organisatsioonide esindaja.

Lisaks eelpoolnimetatutele võivad noortekomitee tööst osa võtta vastavalt komitee otsusele, kas sõna- või hääleõigusega, eriteadlased ja muude organisatsioonide või asutiste esindajad.

§ 6. Noortekomitee juhatajaks on selle koolivalitsuse juhataja, kelle juures komitee asutatud ja sekretäriks sama koolivalitsuse sekretär.

Juhataja asetäitja ja muud vajalikud ametisikud valib noortekomitee oma koosseisust.

Noortekomitee asjaajamine lasub samal koolivalitsusel.

§ 7. Noortekomitee koosolek kutsutakse kokku juhataja või tema asetäitja poolt tarviduse järgi. Koosoleku üle peetakse protokoll, kuhu märgitakse nõupidamise koht, aeg, osavõtjate nimed, päevakord, vastuvõetud otsused ja sooviavaldused ning isearvamised, kui viimaste protokollimiseks on avaldatud soovi.

§ 8. Koosolek on töövõimeline, kui koos on vähemalt 3 liiget, nende hulgas noortekomitee juhataja või tema asetäitja ja ühe noorsoo-organisatsiooni esindaja.

Komitee otsused tehakse lihthäälteenamusega, kusjuures häälte poolnemisel on otsustav juhataja hääl.

§ 9. Noortekomitee võib moodustada toimkondi vastavate küsimuste selgitamiseks ja kavade ning ettepanekute valmistamiseks.

§ 10. Kohaliku Noortekomitee ettepanekul võib Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna noortejuhataja otsusel asutada suuremates keskustes abikomiteid, kes tegutsevad Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna ja kohaliku noortekomitee juhtnööride alusel. Abikomitee liikmeiks on komitee tegevuspiirkonnas asuvate noorsoo organisatsioonide esindajad.

§ 11. Noortekomitee töötab välja oma, abikomiteede ja toimkondade tegevuse korraldamiseks kodukorrad ja esitab need Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonnale kinnitamiseks.

§ 12. Noortekomitee protokollide ärakirjad saadetakse teadmiseks Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonnale.

Tallinnas, 20. märtsil 1937.

Haridusminister A. Jaakson.

Noorsoo Osakonna noortejuhataja J. Vellerind.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse 1937. a. 6. aprilli ringkiri nr. 321 maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja keskkoolijuhatajaile keskkooli lõpetajate eksamite asjas.

Õpilaste hindamise ning klassi- ja koolikursuse lõpetamise määruse § 15 (HSM T 14—1934) näeb ette keskkooli V klassi õpilastele eksamite korraldamist kolmes õppeaines. Käesoleval kevadel keskkool saadab välja oma esimese lennu, kes pealegi on läbi teinud ainult kolmeaastase kursuse; on ette näha, et keskkooli lõpetajaist enamik püüab jätkata õppimist kõrgemates koolides, kus sisseastumisel tuleb õiendada rida eksameid. Seepärast HM Koolivalitsus peab otstarbekohaseks muuta nimetatud määruse § 15 viimase rea selles mõttes, et keskkooli V klassi õpilastele määratavate eksamite arv jääb õppenõukogu otsustamiseks, s.t. selle klassi õpilastele õppenõukogu võib määrata eksami ühes, kahes ja kolmes õppeaines või lubada neile lõpetada aastahinnete põhjal — oma äranägemise järgi.

Haridusminister A. Jaakson.

Koolivalitsuse direktor O. J. Kiisel.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 23. märtsi ringkiri nr. 32594 maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja koolijuhatajaile üleriikliku emadepäeva pühitsemise ja lootusringide kevadpüha korraldamise asjas.

Elmiste aastate eeskujul korraldatakse s.a. 9. mail üleriiklik emadepäev, mida palume koolides pühitseda Emadepäeva Peakomitee poolt saadetavate kavavihikute kohaselt, ühtlasi silmas pidades ka elmiste aastate juhiseid emadepäeva ettevalmistamiseks ja pühitsemiseks.

Ühtlasi lubatakse 8. mail s.a. korraldada aktus koolides, kasutades selleks üht õppetundi, alates kell 11, ja siduda see erakorralise karskuskasvatustööga samaaegselt korraldatava lootusringide XVIII kevadpüha puhul.

Koolivalitsuse direktor O. J. Kiisel.
Kutseoskuse osakonna direktor V. Päts.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 5. aprilli ringkiri nr. 316 koolivalitsustele, koolinõunikkudele ja koolide juhatajaile kodukaunistamise asjas.

Koolimajade hästi korrastatud ja kaunistatud ümbrus omab suure kasvatusliku väärtuse mitte ainult kooli enese ja ta pedagoogilise tegevuse seisukohalt, vaid ka selle mõju seisukohalt, mida kaunis kooliümbrus avaldab järeletegemiseväärt eeskujuna kogu lähemale ümbruskonnale.

Seepärast peab koolimaja ümbrus olema korrastatud nõnda, et ta ühest küljest teeniks kooli niihästi kasvatuslikke kui õpetuslikke eesmärke, teisest küljest aga moodustaks välisilmelt kauni ja esteetilise terviku, mis tõstaks kooli oma ümbruskonnas ka väliselt sellele kõrgusele, mida ta tõeliselt väärrib. Erilist rõhutamist vajab viimane külg just käimasoleva kodukaunistamise hoogtöö seisukohalt. Eriti maa ja alevid vajavad kodukaunistamise töös ka tegelikke eeskujusid. Kool ja koolimaja olgu need paigad, kust eeskuju võtta on ja võtta maksab.

1934. a. sügisest saadik (HM 1934. a. 18. okt. ringkiri nr. 31870 koolimajade ümbruse korraldamise ja kooliaedade rajamise asjas) on mitmed koolid koolimajade ümbruse korrastamise ja kaunistamise töös saavutanud meeldivaid ning kauneid tulemusi. Paljudes koolides on vastava kava teostamine pooleli. Aga on ka veel neid üksikuid koole, kus koolimaja ümbrus pakub õige mahajäetud ja iluvaest pilti: kus koolimaja ümbruses ikka veel puuduvad ilupuud ning põõsad ja lillepeenrad või kus need on rajatud ja korraldatud säärase asjatundmatuse ja maitsepuudusega, mis kedagi ei ärata järeletegemisele.

Kevade saabumisega võtab üleriiklik kodukaunistustöö jälle suurt hoogu. Nüüd on aeg ka koolidel asuda uue jõuga oma kooliümbruse korrastamise ja kaunistamise plaanikohasele edasiarendamisele.

Kodukaunistusliku mõtte ja töö süvendamise huvides tuleb koolitöö kalendris üks päev pühendada kodukaunistusele. Juba käesoleva kevade maikuu esimesel poolel tuleb koolides korraldada hoolikalt läbimõeldud ja ettevalmistatud kodukaunistuspäev, mille puhul ka tegelikule kooliümbruse kaunistamisele oleks ette nähtud vajaline osa.

Valides ilmastikuliselt sobiva päeva tuleb koolides sel päeval korraldada ka tegelikku puude ja põõsaste istutamist, millest osa võtavad kõik õpilased. Nii kodukaunistuse kui metsanduse tähtsuse

ja propaganda seisukohalt tuleb pidada soovitavaks, et puude istutamist ja puiestikkude rajamist teostataks teatava pidulikkusega, kutsudes töödest võimalust mööda osa võtma ka lastevanemaid ja kohalikke seltskondlikke kui ka noorsoo-organisatsioone. On otstarbekohane, et istutustööde läbiviimisel asjatundliku kaasabi huvides ühendusse astutaks kohalikkude metskondade ametnikkudega, kes vajalikeks nõuandeks ja kaastööks meeleldi valmis on. Samuti on metskonnad võimalust mööda valmis andma vajalist istutusmaterjali. Tarbekorral tuleb aegsasti selgitada ja kasutada ka teisi istutusmaterjali hankimise võimalusi.

Samal ajal tuleb õpilastele selgitada ka kodukaunistuse ja metsaistutamise sisulist külge ja kultuurilist tähtsust, äratades neis huvi ja armastust looduse ning kauni kodu ja ümbruse vastu. Ühenduses kodukaunistuspäevaga peaks ühtlasi kujunema traditsiooniks, et iga kooli lõpetaja viimase klassi õpilane istutaks kooli aeda, puiestikku või mujale kooli lähemasse ümbrusse omanimelise puu, mille külge kinnitatud plaadikesel võiks märkimist leida ka õpilase nimi ja istutamise aeg. Täites kooli ümbruse kaunistuslikke ülesandeid oleksid sel viisil istutatud puud ühtlasi kooliga siduvaks ja elupõliseks mälestusmärgiks ka istutajale enesele ja ta järeltulejatelegi.

Kasulikke juhatusi tegelikuks tööks leidub lisaks HSM Teataja 1934. a. nr. 14 märgituule veel järgmistes odavates ja kättesaadavates brošüürides ja töodes:

1. V. Kiisler — Talu- ja koduaia asutamine. Agronoomi kirjast. 1935. a. Hind 80 senti.

2. M. Kauri — Maakodu ja selle ümbrus I osa. Eesti Maanaiste Keskseks. Hind 25 senti.

3. A. Pulst — Elavaedadest. Eesti Metsaühingute Liit. 1932. Hind 10 s.

4. Välissoonete värvimine. Kodukaunistuse Hoogtöö Peakomitee väljaanne. Hind 25 senti.

5. K. a. „Eesti Kool“ nr. 3 avaldatud J. Porti kirjutus: Koolimajade ümbruse kaunistamisest.

Koolivalitsuse direktor O. J. Kiisel.

Kutseoskuse osakonna direktori aset. J. Kiivet.

MITTEAMETLIK OSA.

Riigi Teatajas 1937 a. 1. jaanuarist 1. aprillini avaldatud seaduste ja määruste nimestik teaduse, kunsti ja hariduse alal.

Vabariigi Valitsuse 1936 a. 16. detsembri otsus Õpetajate Koja pitsati kinnitamise kohta, RT 1 — 1937, 3.

Suvitus- ja ravituskohtade seadus, RT 2 — 1937, 12. (Selle seaduse kehtimahakkamisega kaotas kehtivuse Suvitus- ja ravitus-

kohtade seadus, mis on avaldatud RT 109/110 — 1925, 27 — 1932 ja 27 — 1934 kui ka „Haridustegelases“.)

Vabaduse Risti kavaleride soodustamise seaduse muutmise seadus, RT 4 — 1937, 28. (See seadus on avaldatud ka HMT 4 — 1937.)

Riigiteenistuse seaduse § 39 muutmise seadus, RT 4 — 1937, 30.

Õpilasingide ja -ühingute ning algkoolide juures asutatavate noorteühingute korraldamise määrus, RT 4 — 1937, 34. (See määrus on avaldatud ka HMT 3 — 1937.)

Õpilaste, nende organisatsioonide ja noorteühingute teistest organisatsioonidest osavõtmise määrus, RT 4 — 1937, 35. (See määrus on avaldatud ka HMT 3 — 1937.)

Noorsoo organiseerimise seaduse § 20 ettenähtud noorsooorganisatsioonide registreerimise kord, RT 5 — 1937, 40. (See kord on avaldatud ka HMT 3 — 1937.)

Tariifinõukogu otsus 15. jaanuarist 1937 Raudtee reisijate- ja pagasiveotariifi nr. 147 täiendamise kohta, RT 7 — 1937, 55. (See otsus on avaldatud ka HMT 4 — 1937.)

Kinomääruse täiendamise määrus, RT 11 — 1937, 95.

Sõjaväeteenistuse seadus, RT 15 — 1937, 116. (Väljavõte sellest seadusest on avaldatud HMT 7 — 1937.)

Tallinna Tehnikumi juures korraldatavate tehnikute ja maamõõtjate kutseksamite määrus, RT 17 — 1937, 130.

Riigi- ja omavalitsusasutiste kütteinete kokkuhoiu taotlemise seadus, RT 20 — 1937, 166.

Vabariigi Valitsuse 1937. a. 10. märtsi otsus Mustvee keskkooli õppemaksu asjas, RT 23 — 1937, 193.

Pühade ja puhkepäevade seadus, RT 24 — 1937, 202.

Noortekomiteede ülesanded, nende asutamise ja tegevuse alused, RT 26 — 1937, 236.

Haridusministeeriumi poolt koolidele tarvitamiseks lubatud õpperaamatute nimestik.

Eesti keel ja kirjandus.

1. **Ambur, P. Kask, A. Roos, J. Vaigla, A. Veski, J. V. Valimik** kirjandust keskkooli III klassile (VII õppeaasta). Tartu, Loodus 1936.
2. **Ambur, P. Kask, A. Roos, J. Vaigla, A. Veski, J. V. Valimik** eesti kirjandust keskkooli III klassile (VII õppeaasta). Tartu, Loodus 1936.
3. **Ambur, P. Kask, A. Roos, J. Vaigla, A. Veski, J. V. Valimik** hõimukirjandust keskkooli III klassile (VII õppeaasta). Tartu, Loodus 1936.

4. **Anisimov, A. Mikkel, E. Nurmik, M.** Eesti keel vene õppekeelega algkoolidele II. Vene Õpetajate Keskliit Eestis, 1936.
5. **Linde, B. ja Murakin, A.** Valimik ungari kirjan- dust. Kirjanduslooliste andmete ja ungari kirjanduse ülevaatega. Tallinn, Kirjastus „Varak“ 1937. (Lubatud abiraamatuna.)
6. **Nurm, E. Tiedeman, J.** Lühike rooma kirjandus- lugu. Tartu, Noor-Eesti 1936.
7. **Puusepp, Priidu.** Etteütlusi I. Algkooli noorematele klassidele. Tartu, Kirjastus „Kool“ 1936. (Lubatud käsi- raamatuna õpetajaile.)
8. **Puusepp, Priidu.** Etteütlusi II. Algkooli vanematele klassidele ja keskkoolile. Tartu, Kirjastus „Kool“ 1936. (Lubatud käsiraamatuna õpetajaile.)
9. **Sööt, Bernhard.** Kirjandiõpetuse põhijooni. Tartu, Noor-Eesti 1936.

Matemaatika.

10. **Etverk, Elmar.** Geomeetria. Õpperaamat keskkooli IV klassile. Tallinn, K.-ü. „Kooli-Kooperatiiv“ 1936.
11. **Grüntal, J. Etverk, E. Matiisen, R. Ratassepp, K.** Mate- maatika keskkoolis. V klassi harjutusvihik nr. 1. Tallinn, K.-ü. „Kooli-Kooperatiiv“ 1936.
12. **Ratassepp, K.** Matemaatilised tabelid. Tallinn, K.-ü. „Kooli-Kooperatiiv“ 1936.

Loodusteadus.

13. **Dr. Lepik, E.** Kodumaa kõrreliste ja liblik- õieliste määraja õitega ja õiteta ole- kus. Tartu, autor 1935. (Lubatud tarvitamiseks abiraa- matuna ja soovitatud kooliraamatukogudele.)

Maateadus.

14. **Algma, T.** Maateaduse töövihk ühes tööjuha- tustega algkooli V õppeaastale. I ja II vihk. Tartu, Loodus 1936.
15. **Koppel, D.** Väike kooli-atlas algkoolidele. Tartu, Kirjastus ja kaardikoda „Orion“ 1936.
16. **Koppel, D.** Kooli-atlas II. Keskkoolidele. 5 trükk. Tartu, Kirjastus ja kaardikoda „Orion“ 1936.